

Ko sem vstal in odhajal, vpil je za menoj: „Kaj boš ti, borò, ti kaj tacega nimaš in tudi imel ne boš. A meni je prinesel brat, vrnivši se iz daljnega mesta, tam od nekòd...“ Takò je govoril in zaničljivo in porogljivo se mi krohotal. A jaz sem žalosten legel ob vodi pod grm in sem skozi prste gledal na solnee, zahajajoče tam na zatoku. Sreča, tako sem si mislil takrat, zašla je tudi meni.

Znočilo se je in rezák mrz je zavladal okolo mene. Kar zéblo me je. Pobral sem se s tal in sam ne vedoč ne kaj ne kakò, bližal sem se gradu in tam sem šel po stopnicah gori in sem obstal pred vratmi dvorane, v kateri se je godlo in plesalo. Lahno so se zibale krasne melodije, pojemale in ojačavale se. In zažvenketali so kozarci in napijalo se je sinu, povrativšemu se iz tujine. A jaz sem slonel ob vratih in poslušal godbo, poslušal žvenketanje in pokrtil sem si lice in sem jokal, britko jokal.

Od sih mal mi je preteklo mnogo mnogo dni po strugi mojega življenja. A reči moram, da je vedno prostiral nad mano angelj krilatec svoja krila in dobrotljivi Bog me je čuval povsod in vedno. S pomočjo velikodušnih dobrotnikov sem prišel do tega, kar sem zdaj.

Vrnil sem se pozneje domòv. Naša nekdanja kòča je še stala, lesena in slabovežna, kakor nekdanj; a gradič se je precej izpremenil. Izgubil je gosposko lice in pokmétil se je. Od kmeta gredočega mimo mené sem zvedel, da je iz rok nekdanjih lastelinov, ki so se poizgubili in pomrli, prešel imovitemu mlinarju v svojino. In pri tej priči sem se ozrl na mlinsko kolò vrteče se in ropotajoče, in glej! to, kar je bilo pred kratkim še spodaj, zaobrnilo se je navzgor. Na vrteče se kolò sem gledal in mislil . . . .

A tisti dan sem bil na materinem grobu, tam sem molil in jej rekel postaviti primeren spomenfk.“

To mi je pripovedoval mož v visokej cesarskej službi, ko sva se vozila po širnem Dunavu na urnem parobrodu, pravil mi je prav priprosto, zamislivši se v nekdanje čase. Ko je končal, zablestéla mu je solza v očesu in podal mi je rokò. Nato sva se podala počivat. Dolgo nisem mogel zaspati; v mislih sem imel možá, revnega nekdanj, bogatega zdaj. In še potem sem se mnogokrat spomnil možá in blesteče solzé v njegovem očesu. Nisem si tudi mogel kaj, da bi ne povedal te povestice vam, mili otroci, vzlasti, ker vem, da blagi mož užé biva ondu, kjer ni jokú ni solzá, s kratka: ondu, kjer je prava sreča domá.

Jos. Gradčian.

Domovina.

Moja domovina je v najlepšem kraji cele dežele. Na prijaznem hribcu stoji zala vas mej lepimi travniki in rodovitim poljem. Nad vasjó kipi v nebò visoka gora s čistimi studenci in potoki; pod vasjó je bogato polje z najlepšimi njivami. Za vasjó je gozd in tu pasó po zelenih tratah veseli pastirji vaško živinico. Pred vasjó teče potok s prečisto vodó. Pòtje v vas so široki in čedni in vélika cesta drží ob gori v mesto. Moj dom stoji na najvišjem hribcu v dolini. Hiša je prijazno poslopje; pred hišo je zelena lipa, lep dvor in na dvoru studenec; zadej za hišo je velik vrt z ovočnim drevjem in cveticami. Pri hiši je skedenj in pod skednjem so hlevi za živino.